

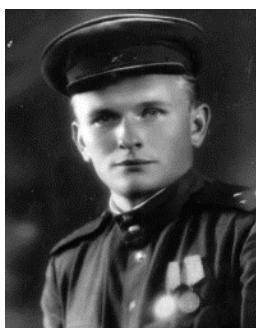
НАУКОВА ШКОЛА ФАРМАКОЛОГІВ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ

Засновник наукової школи фармакологів Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського – Заслужений працівник вищої школи України, Почесний академік Української академії наук національного прогресу, доктор медичних наук, **професор Микола Петрович Скакун** (31.01.1924-29.01.2006).

Керівник наукової школи фармакологів Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського з 2006 р. – професор **Катерина Андріївна Посохова**.

До складу наукової школи фармакологів входять: проф. Олещук Олександра Михайлівна – завідувачка кафедри фармакології з клінічною фармакологією, голова Експертного комітету МОЗ України з відбору та використання основних лікарських засобів, Гарант освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» спеціальності 222 «Медицина», член Експертної комісії МОН України з напрямку «Теоретична медицина і фармація», проф. Шевчук Оксана Олегівна – керівник наукового відділу ТНМУ, доц. Чорномидз Андрій Васильович – керівник Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ТНМУ, доц. Мосейчук Ірина Петрівна, доц. Черняшова Валентина Володимирівна, доц. Пида Віктор Петрович, доц. Іванків Яна Ігорівна, доц. Вольська Аліна Станіславівна – заступник декана факультету іноземних студентів ТНМУ, доц. Курило Христина Іванівна, доц. Драпак Оксана Ярославівна, доц. Герасимець Ірина Ігорівна, асистенти Лой Галина Ярославівна, Луканюк Мар'яна Ігорівна, Ничик Андрій Зіновійович, Кланца Микола Павлович, викладачі курсу клінічної фармакології: проф. Шманько Володимир Васильович – завідувач курсу клінічної фармакології, проф. Мерецький Віктор Миколайович, асистент Маланчук Сергій Любомирович.

Проф. М. П. Скакун обіймав посади завідувача кафедри фармакології у 1957-1991 рр. та професора цієї кафедри у 1991-2006 рр.

М.П. Скакун (1945 р., 1992 р., 2003 р.)

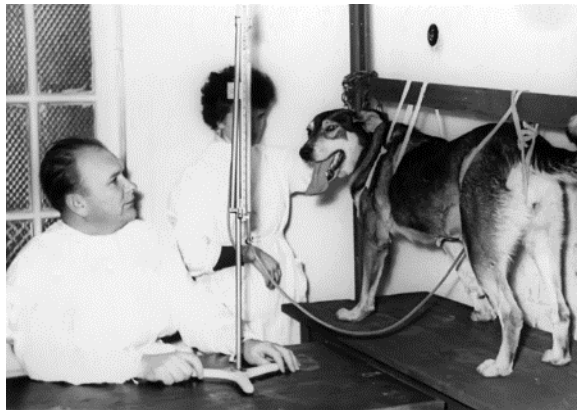
Свою наукову діяльність М.П. Скакун розпочав ще у студентські роки, потім продовжив під час навчання в аспірантурі, під керівництвом заслуженого діяча науки, професора Ю.О. Петровського.

М.П. Скакун у лабораторії (1955 р.)

Природна здатність до глибокого аналізу біологічних процесів, високий інтелект та велика працелюбність дозволили Миколі Петровичу підготувати та успішно захистити кандидатську (1953) і докторську (1961) дисертації та стати одним з наймолодших докторів наук з фармакології в Україні.

З 1957 року науково-педагогічна діяльність М.П. Скакуна продовжується на кафедрі фармакології Тернопільського медичного інституту, яку він очолив від дня заснування вишу і незмінним завідувачем якої він залишався до 1991 р. На цій посаді Микола Петрович отримав можливість розкрити свій талант організатора нових наукових напрямків у галузі фармакології. Під його керівництвом і за безпосередньою участю науковцями кафедри фармакології активно вивчається фізіологія і патологія печінки, здійснюється пошук нових медикаментозних засобів з гепатотропною активністю, розробляються нові методи ефективної фармакотерапії гострих і хронічних уражень печінки хімічними і фізичними чинниками зовнішнього середовища, проводиться фармакологічний аналіз механізмів жовчоутворення і жовчовиділення та механізмів регуляції цих функцій печінки у нормі і патології.

Під час дослідження жовчогінної активності лікарських засобів

Першим аспірантом М.П. Скакуна та кафедри фармакології була А.М. Олійник, яка зробила вагомий внесок у наукові дослідження колективу, захистила кандидатську (1965 р.) та докторську (1984 р.) дисертації, у 1988 році отримала звання професора, згодом очолила курс клінічної фармакології.

Перший аспірант кафедри А.М. Олійник

Миколою Петровичем і його учнями виявлено низку нових жовчогінних і антиоксидантних засобів, вивчена їх фармакодинаміка і ефективність при захворюваннях печінки, взаємодія їх з іншими лікарськими препаратами, запропоновані рекомендації з раціонального використання їх у медичній практиці.

У науковій лабораторії кафедри фармакології (1974 р.)

Під час наукових досліджень (1975 р.)

Під керівництвом і за безпосередньої участі М.П. Скакуна сформувалась потужна **наукова школа тернопільських фармакологів**, наукові розробки якої стали відправними для багатьох вчених і практичних лікарів. Своєю результативністю, оригінальністю і перспективністю вона отримала визнання не лише в Україні, але й за кордоном. Результати досліджень у галузі фізіології, патології і фармакології печінки лягли в основу розробленої М.П. Скакуном

клінічної класифікації жовчогінних засобів (1965) і антиоксидантів (1990), узагальнені у його монографіях "Внешнесекреторная функция печени и желчегонные средства" (Київ, 1964), "Желчеобразование и желчегонные средства" (Томськ, 1977, 1991), "Фармакотерапия заболеваний печени и желчных путей" (Київ, 1976).

Вагомий внесок зробив проф. М.П. Скакун у розвиток фармакогенетики. Він вперше в Україні звернув увагу на важливу роль генетичних факторів у дії лікарських засобів на організм, на зміни їх ефективності і токсичності при різноманітних спадкових захворюваннях. Світові здобутки у розробці цієї проблеми та результати власних досліджень описані Миколою Петровичем у монографіях "Основы фармакогенетики" (Київ, 1976), "Клиническая фармакогенетика" (Київ, 1980), багатьох оглядових статтях, в яких, крім цього, обґрунтовано клінічну класифікацію спадкових захворювань і генетичних дефектів, які впливають на дію лікарських засобів. Ці монографії були першими в Україні і країнах СНД і до сьогодні залишаються фундаментальними працями, які використовують у своїй роботі клініцисти.

Монографії, написані М.П. Скакуном

Проф. М.П. Скакун ініціював вивчення гепато- і ембріотоксичності лікарських засобів і отрут. Результати цих досліджень знайшли своє відображення у монографіях "Этиловый алкоголь" (Томськ, 1985), "Алкогольный синдром плода" (Київ, 1987), "Поражение печени четыреххлористым углеродом" (Москва, 1989).

До значних результатів наукових здобутків М.П. Скакуна слід також віднести розробку актуальних питань клінічної фармакології антиоксидантів, антигіпоксантів, ентеросорбентів, селеновмісних, вітамінних та інших гепатотропних препаратів, що лягли в основу монографії "Клиническая фармакология гепатопротекторов" (Тернопіль, 1995).

Дослідження, які проводились на кафедрі фармакології впродовж багатьох років, узагальнені у 9 докторських і 32 кандидатських дисертаціях, науковим керівником і консультантом яких був М.П. Скакун.

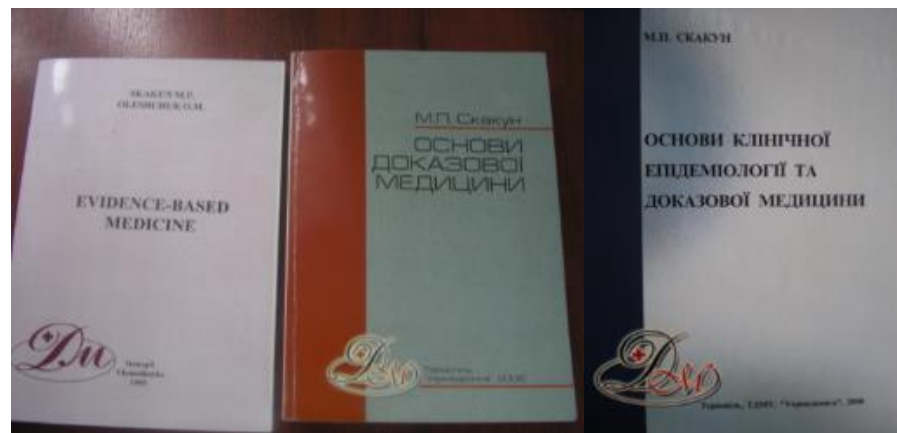
М.П. Скакун проводив велику роботу з удосконалення методів викладання фармакології. За його участю створено комплекс сучасної навчальної і навчально-методичної літератури, зокрема підручники – "Фармакология" (Київ, 1980, 2001), "Основы фармакологии с рецептурой" (Тернопіль, 1998, 2004), "Фармакология" (Тернопіль, 2003) і навчальні посібники – "Фармакология. Практические занятия"

(Київ, 1982), “Фармакотерапія невідкладних станів” (Тернопіль, 1992, 1993), “Невідкладна допомога при гострих отруєннях” (Тернопіль, 1993), “Фармакогенетика” (Тернопіль, 2002), “Невідкладні стани у терапевтичній практиці” (Тернопіль, 1998).

Навчальні посібники, автором яких був М.П. Скакун

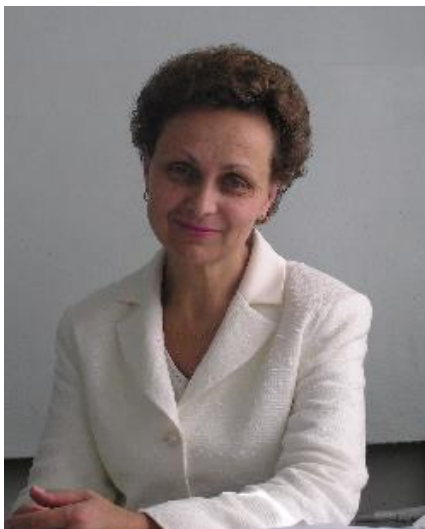
В останні роки свого життя Микола Петрович захопився розробкою питань доказової медицини, що знайшло відображення у монографіях «Evidence-Based Medicine: Educational supplies» (Тернопіль, 2005), «Основи доказової медицини» (Тернопіль, 2006) та «Основи клінічної епідеміології та доказової медицини» (Тернопіль, 2008).

Монографії М.П. Скакуна з питань доказової медицини

Загалом у видавничому активі проф. М.П. Скакуна 10 монографій, 5 підручників, 8 навчальних посібників і довідників, 5 науково-популярних брошур, 12 наукових методичних рекомендацій і інформаційних листів, близько 180 журнальних статей і 120 інших публікацій.

Продовжувач справи М.П. Скакуна та керівник школи фармакологів ТНМУ –
проф. К.А. Посохова.

К.А. Посохова працює на кафедрі з 1975 р. – ст. лаборант, 1980 р. – аспірант, 1982 р. – кандидат мед. наук, 1986 р. – доцент, 1991-2014 рр. – завідувачка кафедри фармакології з клінічною фармакологією, 1996 р. – доктор мед. наук, 1997 р. – професор, з 2014 р. – директор ННІ фармакології, гігієни та медичної біохімії імені М.П. Скакуна, професор кафедри фармакології з клінічною фармакологією.

У широке коло наукових інтересів проф. К.А. Посохової входять такі напрямки досліджень: з'ясування патогенезу гіпоксичних станів різної етіології та пошук ефективних засобів для корекції порушень, які виникають при цьому, встановлення ролі системи оксиду азоту у патогенезі гострої та хронічної гіпоксії, ураження міокарда, ішемії-реперфузії печінки, цукрового діабету, гострого та хронічного токсичного гепатитів, цирозу печінки, холестатичного ураження цього органа, поліорганної недостатності при гострому панкреатиті та гострому перитоніті, антифосфоліпідному синдромі, доведення ефективності ентеросорбції при ураженні печінки протитуберкульозними та антиретровірусними препаратами, в тому числі при їх комбінованому застосуванні, встановлення особливостей функціонування мікросомальної ферментної системи гепатоцитів при ураженні печінки ксенобіотиками, зокрема лікарськими препаратами.

Проф. К.А. Посохова вперше в університеті почала розробляти проблему ролі порушень системи оксиду азоту у патогенезі різних патологічних процесів та способів їх корекції з використанням модуляторів активності цієї системи. Даним питанням присвячені 9 дисертаційних досліджень учнів проф. К.А. Посохової.

К.А. Посохова зі своїми учнями (О.О. Шевчук, О.З. Яремчук, В.В. Черняшовою) та асистенткою О.Б. Гаврищак під час проведення наукових досліджень (2004 р.)

Проф. К.А. Посохова у 1991-2014 рр. – керівник НДР кафедри фармакології з клінічною фармакологією.

Проф. К.А. Посохова була ініціатором проведення державної атестації наукових лабораторій університету, зокрема Лабораторії доклінічних досліджень лікарських засобів, яка впродовж багатьох років функціонувала на кафедрі фармакології.

Свідоцтва МОЗ про атестацію на право проведення вимірювань у сфері розповсюдження державного метрологічного нагляду в галузі охорони здоров'я (2003 р., 2007 р.)

З 2001 р. і по сьогоднішній день К.А. Посохова – керівник Тернопільського регіонального відділення Державного експертного центру МОЗ України, у завдання якого входить контроль належного здійснення фармаконагляду лікарями всіх закладів охорони здоров'я Тернопільської області з метою ефективного і безпечного використання лікарських засобів, широка просвітницька діяльність, яка стосується питань раціональної фармакотерапії.

Одним із пріоритетних напрямків досліджень К.А. Посохової є раціональна антибіотикотерапія. Цьому питанню присвячені дисертаційні дослідження її учнів, 2 навчально-методичних посібника, численні журнальні публікації, науково-популярні статті.

У 2012 р. на запрошення ВООЗ проф. К.А. Посохова бере участь у засіданні Європейського регіонального бюро ВООЗ в м. Утрехт (Нідерланди), присвяченого питанням раціонального використання антибіотиків та попередження наростання резистентності до них, за результатами якого опубліковано 2 статті (у Lancet Infect Dis, 2014, та Journal of Antimicrobial Chemotherapy, 2015).

К.А. Посохова аналізує та популяризує причини та наслідки прогресуючого зростання резистентності до антибактеріальних препаратів, в тому числі заходи протидії цій небезпечній тенденції, під час виступів на з'їздах, наукових конференціях, перед лікарями закладів охорони здоров'я Тернопільської області, перед молодими науковцями. Зокрема, широкий резонанс викликала доповідь К.А. Посохової «Антибіотики і харчові продукти» на Першому інтернаціональному конгресі з раціонального застосування антибіотиків – «Rational Use of Antibiotics. Antibiotic Stop Resistance».

Доповідь К.А. Посохової на Першому інтернаціональному конгресі «Rational Use of Antibiotics. Antibiotic Stop Resistance» (2018 р.)

К.А. Посохова – спікер на Школі молодих фармакологів (Київ, 2010 р.) та на 2-й міжнародній християнській конференції молодих медиків (Тернопіль, 2011)

Доповідь проф. Посохової К.А. «Науково-методичні аспекти викладання фармакології протимікробних засобів в умовах імплементації доказової медицини» на V Національному з'їзді фармакологів України (Запоріжжя, 2017 р.)

У рамках налагодження наукової співпраці з міжнародними медичними та фармацевтичними установами К.А. Посохова пройшла стажування на виробництві Др. Тайсс Натурварен ГмбХ (м. Хомбург, Німеччина).

К.А. Посохова разом із студентами на виробництві Др. Тайсс Натурварен ГмбХ (2006 р.)

Проф. Посохова К.А. є членом спеціалізованої вченої ради К 58.601.04 із захисту кандидатських дисертацій з правом прийняття до розгляду та проведення

захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних та біологічних наук за спеціальністю 03.00.04 – біохімія.

Підручники, автором і співавтором яких є проф. К.А. Посохова

У видавничому активі проф. К.А. Посохової 3 монографії, 6 підручників з фармакології та фармакотерапії, 9 навчальних посібників, 7 наукових методичних рекомендацій та інформаційних листів, 159 журнальних статей (з них 9 – у наукометричній базі Scopus і 5 – у WEB of Science) і понад 300 інших публікацій.

Підтримує славні традиції школи фармакологів ТНМУ проф. **О.М. Олещук**, яка працює на кафедрі з 1994 р. (1994-1997 рр. – аспірант, 1997 р. – кандидат мед. наук, асистент кафедри, 2005 р. – доцент, 2013 р. – доктор мед. наук, лютий 2014 р. – професор кафедри, з вересня 2014 р. – завідувач кафедри фармакології з клінічною фармакологією).

У 2001-2016 рр. – співробітник регіонального відділення ДП "Державний експертний центр МОЗ України", відповідальний за фармаконагляд у Тернопільській області.

З 2016 р. – голова Експертного комітету МОЗ України з відбору та використання основних лікарських засобів.

З 2018 р. – член експертної ради ДАК МОН України з питань проведення експертизи з теоретичної і профілактичної медицини та фармації.

Сфера наукових інтересів О.М. Олещук включає вивчення ролі системи оксиду азоту при ураженні печінки різного генезу, гепато- та кардіопротективна активність препаратів біологічного та синтетичного походження при діабеті, гіпоксії, метаболічному стресі, виразковій хворобі, фармакогенетичні особливості дії лікарських засобів, безпечність ліків.

О.М. Олещук – науковий керівник 3 дисертаційних робіт ступеня PhD (Іванків Я.І., Лой Г.Я., Феценко Г.І.), продовжує керівництво дослідженнями молодих науковців з актуальних проблем фармакології.

Проф. Олещук О.М. є членом спеціалізованих вчених рад по захисту докторських та кандидатських дисертації Д 58.601.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) медичних та біологічних наук за спеціальностями 14.01.03 «Хірургія», 14.03.01 «Нормальна анатомія» (медичні та біологічні) та 14.03.04 «Патологічна фізіологія» (медичні) та К 58.601.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних та біологічних наук за спеціальністю 03.00.04 – біохімія.

О.М. Олещук є членом експертної ради ДАК МОН України з питань проведення експертизи з теоретичної і профілактичної медицини та фармації.

Велику роботу проф. О.О. Олещук здійснює як Голова комітету з відбору та використання основних лікарських засобів МОЗ України, постійно виступає з доповідями на тренінгах, зустрічах, круглих столах, міжнародних форумах щодо таких злободенних питань, як нормативно-правове регулювання політики в галузі лікарських засобів, впровадження методу оцінки медичних технологій з метою покращення доступу хворих до безпечних та ефективних лікарських засобів, високоякісної інноваційної фармакотерапії. Проф. О. Олещук співавтор стандарту МОЗ України, а саме настанови «Державна оцінка медичних технологій для лікарських засобів».

Виступ проф. О.М. Олещук на круглому столі комітету Верховної ради України на тему «Створення державної системи оцінки технологій охорони здоров'я як необхідного інструменту реформування медичної галузі» (Київ, 2018)

О.М. Олещук бере активну участь у міжнародних наукових програмах, проходить стажування у закордонних наукових центрах. У якості visiting professor за програмою Erasmus читала лекції з фармакології та клінічної фармакології в Познанському медичному університеті, Польща.

О.М. Олещук здійснювала у 2014- 2016 рр. керівництво програмою Erasmus Mundus Medea від Тернопільського медичного університету, яка забезпечила академічний обмін викладачів та студентів з провідними медичними університетами Європи.

Проф. О. М. Олещук брала участь у конференції Міжнародного товариства фармакоеконічних досліджень ISPOR у м. Балтімор, США 2018 та м. Варшава, Польща, 2018 та у міжнародній науковій конференції з нагоди 165-ї річниці від дня народження Івана Горбачевського (м. Прага, Чехія, 2019).

М. Олещук - учасник конференції Міжнародного товариства фармакоеконічних досліджень ISPOR (м. Варшава, Польща, 2018)

Виступ О.М. Олещук на міжнародній науковій конференції з нагоди 165-ї річниці від дня народження Івана Горбачевського

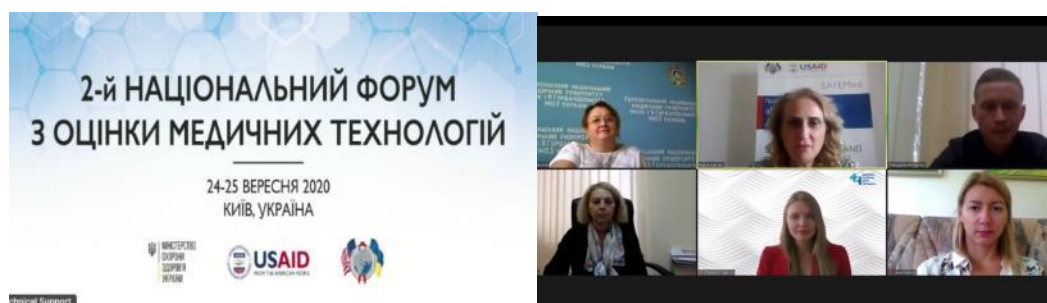
Проф. О.М. Олещук та асистент Галина Лой взяли участь у V науково-практичній конференції з міжнародною участю «Безпека та нормативно-правовий супровід лікарських засобів: від розробки до медичного застосування», присвяченій пам'яті професора Олексія Вікторова (Київ, 2019), яка була організована Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією медичних наук

України, Державним підприємством «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України». О.М. Олещук виступила з доповіддю «Національний перелік лікарських засобів: принципи створення та розширення», яка викликала жваву дискусію слухачів.

На конференції «Безпека та нормативно-правовий супровід лікарських засобів: від розробки до медичного застосування» (Київ, 2019)

У рамках проєкту SAFEMed агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та за підтримки Міністерства охорони здоров'я України у Києві відбувся 2-ий Національний форум з оцінки медичних технологій (Київ, 2020 р.), на якому О.М. Олещук в якості учасника другої панельної дискусії виступила з доповіддю на тему «Перехід до позитивного переліку в Україні та шляхи інтеграції ОМТ».

Учасники II панельної дискусії: О. Піняжко, Р. Кахведжі, О. Олещук, О. Алексеева, О. Грищенко, Є. Мельник (2020 рік)

У 2017-2018 році аспірантка проф. О.М. Олещук – Галина Лой стажувалася у рамках PhD-програми проєкту академічної мобільності Erasmus+ в Institute of Cardiovascular and Metabolic Diseases на базі університету Paul Sabatier (м.Тулуза, Франція) та Toulouse University Hospital.

Г.Я. Лой у лабораторії університету Paul Sabatier (2017 р.)

Провідна фармацевтична компанія «Санофі в Україні» щорічно відзначає переможців конкурсу «Нагорода Sanofi молодим науковцям за дослідження в медицині» (у партнерстві з Національною академією медичних наук України та за підтримки Французького посольства в Україні). У 2019 р. з 67 робіт молодих науковців за 17 напрямками медицини, які брали участь у конкурсі, окремо відзначено Французьким посольством в Україні наукову працю аспірантки кафедри Г.Я. Лой.

Вручення нагороди Лой Галіні Ізабеллою Дюмон, Надзвичайним і Повноважним послом Франції в Україні (2019 р.)

У 2021 р. проф. О.М. Олещук увійшла до складу журі Mega Medical Conference, яку організувала Федерація студентів Пакистан-Тернопіль за підтримки Тернопільського національного медичного університету.

Виступ О.М. Олещук як члена журі на конференції

В період 2005-2015 рр. була відповідальним виконавцем планових наукових робіт кафедри. Впродовж 2016-2021 рр. проф. О.М. Олещук – керівник науково-дослідних робіт кафедри фармакології з клінічною фармакологією. У якості керівника, виконавця та відповідального виконавця була учасником 5 господарських тем щодо доклінічного вивчення лікарських засобів фармацевтичних компаній, таких як Фармак, Дарниця та інших.

У науковому доробку проф. О.М. Олещук: 4 монографії, 2 підручника з фармакології, 9 навчальних посібників, 6 наукових методичних рекомендацій та інформаційних листів, 356 журнальних статей (з них 15 – у наукометричній базі Scopus і 12 – у WEB of Science) і 43 інших публікацій.

Проф. О.О. Шевчук працює на кафедрі фармакології з клінічною фармакологією з 2006 р. (2008-2011 рр. – аспірант, 2011 – канд. мед. наук, 2013 – доцент, 2020 – доктор мед. наук, з 2021 р. – професор кафедри).

З 2013 р. О.О. Шевчук очолює науковий відділ університету.

Має сертифікат про володіння англійською мовою рівня B2 (Cambridge English Language Assessment – B2).

Сфера наукових інтересів: методи медикаментозної профілактики та корекції побічної дії лікарських засобів (антиретровірусних, протитуберкульозних, антинеопластичних), інноваційні методи захисту кісткового мозку.

О.О. Шевчук бере активну участь у міжнародних наукових програмах, проходить стажування у закордонних наукових центрах.

Зокрема, у 2017 р. була на стажуванні у Тбіліському державному медичному університеті, Інституті фармакохімії ім. Кутателадзе (Тбілісі, Грузія).

У 2018 р. за програмою Erasmus+ Staff mobility for Teaching проходила стажування в Університеті Арістотеля, (Салоніки, Греція).

У 2021 р. за програмою Erasmus+ Staff Mobility for Teaching стажувалась в Університеті Santiago de Compostela (Іспанія), де прочитала цикл лекцій.

З 2019 року О.О. Шевчук є координатором співпраці ТНМУ та Асоціації регіонального об'єднання з питань здоров'я, науки та технології (The Association for Regional Cooperation in the fields of Health, Science and Technology – RECOOP HST Association).

*Щорічна зустріч членів RECOOP HST Association
(жовтень 2019, Вроцлав)*

О.О. Шевчук отримала грант на участь у навчальному курсі «Управління інтернаціоналізацією та німецько-українським академічним співробітництвом 2020-2021» у рамках програми Німецької служби академічного обміну (DAAD) «Support for the internationalisation of Ukrainian higher education institutions – continuing education programs for administrators at Ukrainian higher education institutions in education and academic management (2019–2021)» за підтримки Федерального міністерства освіти та наукових досліджень Німеччини та Міністерства освіти і науки України. Партнери проекту: Національний університет імені Т. Шевченка, Українсько-німецьке академічне товариство, Science Management Network Німеччини.

Заключна зустріч учасників проекту в межах дводенного форуму «Інтернаціоналізація українських закладів вищої освіти 2021: німецько-український досвід» (9-10 вересня 2021 р.)

У 2021 р. Шевчук О.О. взяла участь у конференції Дні України у Берліні і Бранденбурзі (Німеччина).

Зліва направо: Gaby Feldman (Akkon University for Human Sciences, IRIA), Оксана Шевчук (ТНМУ), Світлана Шитікова (Національний Еразмус+ офіс в Україні), Prof. Dr. Timo Ulrichs (Akkon University for Human Sciences)

Проф. О.О.Шевчук представляла досягнення та перспективи розвитку нашого університету на форумі-презентації економічного потенціалу нашої області – «Тернопільщина – кластер можливостей» (Київ).

На форумі-презентації економічного потенціалу Тернопільської області «Тернопільщина – кластер можливостей» (Київ, 2020 р.).

У 2020 р. у рамках угоди про співпрацю між Тернопільським національним медичним університетом імені І. Горбачевського та Університетом Мансури (Єгипет) О.О. Шевчук відвідала Університет Мансури, де відбулася зустріч з віце-президентом університету Мансури професором Ashraf Tarek Hafez.

Зустріч з віце-президентом університету Мансури професором Ashraf Tarek Hafez

Під час цієї поїздки О.О. Шевчук ознайомила з роботою відділу електронної мікроскопії Університету Мансури, лабораторії біології стовбурових клітин, центру трансплантації кісткового мозку та біобанку кордової крові, відвідала відділ ЯМР-спектроскопії фармацевтичного факультету, обговорила напрямки майбутньої співпраці з деканом даного факультету, відвідала найбільший на Близькому Сході Центр урології та нефрології.

Проф. О.О. Шевчук є учасником ряду міжнародних наукових проектів:

- У 2017-2020 рр. учасник NanoMed (Grant agreement ID: 734641) Nanoporous and Nanostructured Materials for Medical Applications програми Horizon 2020 MSCA-RISE-2016 - Research and Innovation Staff Exchange.
- Відповідальний виконавець та співвиконавець у RECOOP HST Association grants for study of COVID-19 impact on health and lifestyle (2020-2021).

О.О. Шевчук залучалась до виконання ряду доклінічних досліджень.

Проф. О.О. Шевчук - відповідальний виконавець держбюджетної НДР (МОЗ України) «Ендотеліальна дисфункція, гіперкоагуляція та мікросудинний тромбоз при COVID-19: оцінка ризику, патогенез та діагностика» (термін виконання 2021-2023 рр.).

О.О. Шевчук є співавтором 2-х закордонних англomовних монографій: «Combination of granulocyte colony-stimulating factor and enterosorption to fight the side effects of anti-cancer chemotherapy» (2019) та «Sorptions Detoxification as an Addition to Conventional Therapy of Acute Radiation Sickness and Iatrogenic Leukopenia» (2019).

У науковому доробку проф. О.О. Шевчук: 4 монографії, 3 навчальні посібники, участь у перекладі підручника Фармакологія (за Рангом і Дейлом : пер. 9-го вид. : у 2 т.), 2 наукові методичні рекомендації (одна з них трьома мовами) та інформаційний лист, 67 журнальних статей (з них 13 – у наукометричній базі Scopus і 2 – у WEB of Science), загалом 162 публікації.

Проф. В.В. Шманько працює на кафедрі фармакології з клінічною фармакологією з 1987 р. (1987 р. – кандидат мед. наук, 1997 р. – доцент, 1996 р. – доктор мед. наук, 1997 – професор, зав. курсом клінічної фармакології).

Проф. В.В. Шманько є членом редакційної ради міжнародного науково-практичного журналу "Кардиология: от науки к практике", журналів "Вісник наукових досліджень", "Фармацевтичний часопис".

Сфера наукових інтересів: клінічна ефективність антигіпертензивних засобів, хондропротекторів, антисептиків, імуномодуляторів, гепатопротекторів, засобів для усунення больового синдрому при різних захворюваннях.

Підготував 4 кандидатів наук та 3 магістрів.

Брав участь у роботі 22 Національного конгресу кардіологів України, 14 конгресі Європейської асоціації клінічних фармакологів і терапевтів, науково-практичних конференціях з різних проблем фармакологічної науки, в тому числі клінічної фармакології.

У видавничому доробку проф. В.В. Шманька: 2 монографії, 1 підручник з клінічної фармакології, 1 навчальний посібник з клінічної фармакології, 12 наукових методичних рекомендацій та інформаційних листів, 134 журнальні статті (з них 2 – у наукометричній базі Scopus і 1 – у WEB of Science) і 96 інших публікацій.

Проф. В.М. Мерецький працює на кафедрі фармакології з клінічною фармакологією з 2003 р. (2003 р. – кандидат мед. наук, з 2006 р. – асистент кафедри

фармакології з клінічною фармакологією, згодом доцент кафедри, 2014 р. – доктор мед. наук, 2015 р. – професор).

Сфера наукових інтересів: патофізіологічні механізми ушкоджень органів при травматичній хворобі.

У науковому доробку проф. Мерецького В.М. : 1 підручник з клінічної фармакології, 1 підручник з фармакотерапії, 78 журнальних статей (з них 5 – у наукометричній базі Scopus і 3 – у WEB of Science) і 39 інших публікацій.

Науковці кафедри регулярно надають допомогу практичній охороні здоров'я, залучаючись до вивчення доклінічних властивостей нових лікарських засобів, впливу на організм шкідливих чинників довкілля, виконуючи дослідження з договірних тематик. Співробітниками кафедри було здійснено близько 20 подібних досліджень.

Про актуальність та важливість наукового доробку школи фармакологів ТНМУ свідчить також широке оприлюднення отриманих ними результатів на наукових форумах – з'їздах, конгресах, конференціях, як в Україні, так і за її межами.

За роки існування наукової школи фармакологів на базі Тернопільського медичного інституту організовано і проведено 1-й з'їзд фармакологів УРСР (1966 р.) та 1-шу Всеукраїнську конференцію з фармакології та гепатології (1981 р.), регулярно організовуються та проводяться Всеукраїнські науково-практичні конференції, присвячені найактуальнішим проблемам фармакологічної науки.

*На конференції «Актуальні питання безпечного застосування ліків»
(Тернопіль, 2013 р.)*

Делегати Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання фармакології та фармакотерапії» (Тернопіль, 2019)

Науковці кафедри охоче діляться своїм досвідом з молоддю. У СНТ на кафедрі фармакології працюють студенти не лише 3-го, але й старших курсів. Результати їх досліджень публікуються у збірнику Міжнародного медичного конгресу студентів і молодих вчених, доповідаються на Конгресі, на конференціях в інших ВНЗ України, де відзначаються дипломами як кращі наукові роботи.

Члени СНТ проводять дослідження на кафедрі фармакології (2011 р.)

Студентки 3 курсу О. Євчук, Б. Євтушок та аспірантка О. Яремчук (2007 р.)

Відзнаки за країї студентські наукові роботи

Про державне визнання досягнень наукової школи Тернопільських фармакологів свідчить отримання Почесних грамот Кабінету міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Грамот обласної державної адміністрації, Тернопільської міської ради тощо.

Три науковці кафедри за вагомий внесок у забезпечення реалізації державної політики у галузі освіти і науки, підготовку висококваліфікованих фахівців, сумлінну працю та високий професіоналізм відзначені високими нагородами – Почесними грамотами Кабінету міністрів України: проф. К.А. Посохова (2017 р.), проф. О.М. Олешук (2019 р.), проф. О.О. Шевчук. (2019 р.).

Проф. Посохова К.А. Проф. Олещук О.М. Проф. Шевчук О.О.

Проф. К.А. Посохова нагороджена Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України (2015), Грамотами Тернопільської обласної державної адміністрації (2006, 2011), Тернопільської міської ради (2012), Державного експертного центру МОЗ України (2002).

Проф. О.М. Олещук нагороджена Грамотами Тернопільської обласної державної адміністрації (2013, 2017), Тернопільської обласної ради (2018), адміністрації Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського.

У 2015 р. О.О. Шевчук отримала Відзнаку до Дня науки в Україні.

Відзнака до Дня науки в Україні

У 2020 р. О.О. Шевчук отримала премію Тернопільської міської ради як кращий науковець Тернопільської міської територіальної громади.

У 2021 р. О.О. Шевчук стала переможцем регіонального відбору на здобуття відзнак «Орден Святого Пантелеймона» і «Медаль Святого Пантелеймона» у номінації «За досягнення в міжнародному співробітництві в охороні здоров'я».

Номінація «За досягнення в міжнародному співробітництві в охороні здоров'я»

Шевчук Оксана Олегівна
Координує міжнародні проекти RECOOP Association HST

Залучена команда розробила логістичну схему залучення до обстеження перекоордіє на COVID-19 пацієнтів та медичних працівників у Тернополі та районах області

Встановлено, що у обстежених перекоордіє на COVID-19 у період до 90 днів після негативного ПЛР тесту до SARS-CoV-2 спостерігається тромбофілія, яка корелює з тяжкістю перебігу коронавірусної хвороби.

Встановлено вплив на важкість перебігу COVID-19 візу і статі, наявності супутньої артеріальної гіпертензії (АГ) та цукрового діабету. Підтверджено також прями кореляції між важкістю клінічних проявів та індексом маси тіла. Хворі з коморбідною АГ достовірно частіше вимагали інтензивної (p<0,018) та інвазивної (p<0,022) кисневої терапії.

Продовжується набір пацієнтів та залановані лабораторні дослідження.

Наукові дослідження, які проводяться на кафедрі, узагальнені у 14 докторських та 52 кандидатських дисертаціях, 21 монографії, 12 підручниках фармакології для ВМ(Ф)НЗ, 25 навчальних посібниках, 3 довідниках, 6 науково-популярних брошурах, 36 наукових методичних рекомендаціях та інформаційних листах, в близько 1000 журнальних статей і в понад 800 інших публікацій. Впродовж останніх років науковцями кафедри опубліковано у журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science 67 статей, в тому числі у журналах бази Scopus – 44 статті. Результати наукових досліджень впроваджено у роботу закладів охорони здоров'я, наукових лабораторій, кафедр ВМНЗ України.

Дисертації, захищені науковцями, які працюють на кафедрі:

1. **Посохова К.А.** – «Эффективность липамида, оротовой кислоты, кальция пангамата, метилметионинсульфония и Д-пенициллина при токсическом поражении печени» за спеціальністю 14.00.25 – фармакологія. Київ, 1982.
2. **Шманько В.В.** – "Функціонально-біохімічна характеристика уражень печінки парацетамолом і ізоніазидом і їх експериментальна фармакотерапія " за спеціальністю 14.00.25 – фармакологія. Київ, 1987.
3. **Мосейчук І.П.** – «Гепатотропні властивості і ефективність рослинних флавоноїдів при гострому і хронічному ушкодженні печінки» за спеціальністю 14.00.25 – фармакологія. Київ, 1988.
4. **Посохова К.А.** – «Експериментальна терапія гепатопротекторами і індукторами ферментів мікросом уражень печінки» за спеціальністю 14.03.07 – фармакологія. Київ, 1996.
5. **Олещук О.М.** – «Експериментальна терапія ентеросорбентами холестатичних уражень печінки» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Київ, 1997.
6. **Маланчук С.Л.** «Оптимизация эндоскопических методов исследования при оценке постваготомных состояний» за спеціальністю 04.00.27- хірургія. 1997.
7. **Ничик А.З.** «Роль детоксикації та лазеротерапії в комплексній профілактиці гнійно-запальних ускладнень кесарського розтину у породіль групи ризику» за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія. Вінниця, 1999.
8. **Мерецький В.М.** "Ріст та формоутворення кісток скелету за умов корекції вторинного остеопорозу" 14.03.01 - нормальна анатомія. Тернопіль, 2003.
9. **Шевчук О.О.** – «Фармакологічна корекція глутаргіном та ентеросгелем ураження печінки при комбінованому застосуванні антимикобактеріальних та антиретровірусних препаратів (експериментальне дослідження)» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Київ, 2011.
10. **Пида В.П.** – «Експериментальне дослідження фармакологічних властивостей екстракту з чоловічих бруньок обліпихи крушиновидної» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Харків, 2012.
11. **Герасимець І.І.** – «Експериментальне обґрунтування антиоксидантних та гіпоглікемічних властивостей препаратів з листя шовковиці чорної» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Харків, 2012.
12. **Черняшова В.В.** – «Патогенетичне обґрунтування застосування L-аргініну-L-глутамату та препарату супероксиддисмутазу для корекції ураження печінки та нирок при експериментальному перитоніті» за спеціальністю 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2012.

13. **Драпак О.Я.** – «Клініко-патогенетичні особливості та медична реабілітація хворих на хронічний панкреатит у поєднанні з гіпертонічною хворобою» за спеціальністю 14.01.38 – загальна практика-сімейна медицина. Луганськ, 2013.
14. **Олещук О.М.** – «Роль системи оксиду азоту в патогенезі уражень різного генезу» за спеціальністю 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2013.
15. **Мерецький В.М.** "Патогенез ушкоджень органів при експериментальній черепно-мозковій травмі у поєднанні з стрептозотозин-індукованим цукровим діабетом" 14.03.04 - патологічна фізіологія. Одеса, 2014
16. **Вольська А.С.** – «Експериментальне обґрунтування доцільності попередження гепатотоксичної дії парацетамолу тіотриазоліном» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Одеса , 2014.
17. **Луканюк М.І.** – «Фармакогностичне дослідження рослин роду Tilia» за спеціальністю 15.00.02 - фармацевтична хімія та фармакогнозія. Харків, 2014.
18. **Чорномидз А.В.** – «Діагностика, прогнозування та профілактика розвитку важкого панкреатиту» за спеціальністю 14.01.03 – хірургія. Вінниця, 2014.
19. **Іванків Я.І.** – «Фармакогенетичне обґрунтування гепатопротекторної дії мелатоніну при експериментальному діабеті» за спеціальністю 14.03.04 - патологічна фізіологія. Тернопіль, 2017.
20. **Лой Г.Я.** – «Кардіопротективні ефекти препарату метформін при гіпоксії та метаболічному стресі» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Тернопіль , 2018.
21. **Фещенко Г.І.** – «Фармакологічне обґрунтування застосування екстракту хамерію вузьколистого як противиразкового засобу» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Тернопіль, 2020.
22. **Шевчук О.О.** «Обґрунтування застосування вуглецевих ентеросорбентів та препаратів гранулоцитарного колонієстимулюючого фактора для мінімізації побічних реакцій протипухлинних лікарських засобів», 14.03.05 – фармакологія. Київ, 2020 р.
23. **Кланца М.П.** «Особливості морфологічних змін у печінці шурів при гострому та хронічному отруєнні ацетилсаліциловою кислотою», експериментальне дослідження. Тернопіль, 2020.

Дисертації, які виконані під керівництвом проф. М.П. Скакуна:

Докторські дисертації:

1. **Пасечник И.Х.** Материалы по фармакодинамике и эффективности некоторых лекарственных средств при остром гепатите. – Харьков, 1969.
2. **Шугайло В.Т.** Букарбан и хлорид марганца в комплексной терапии болезни Боткина. – Ставрополь, 1070.
3. **Дроговоз С.М.** Сравнительное изучение и особенности действия желчегонных препаратов на желчеобразовательную функцию печени в норме и патологии. – Харьков, 1972.
4. **Кучерук А.С.** Экспериментальное исследование факторов, влияющих на специфическую активность местноанестезирующих веществ. – Киев, 1974.
5. **Олейник А.Н.** Поражение печени ксенобиотиками и алкоголем и пути повышения эффективности их фармакотерапии. – Москва, 1984.
6. **Блихар Е.И.** Коррекция этиопатогенетического лечения больных туберкулезом легких с сопутствующими заболеваниями печени. – Киев, 1988.
7. **Шманько В.В.** Фармакопрофілактика і фармакотерапія селеновмісними сполуками експериментальних уражень печінки. – Київ, 1996.

8. **Посохова К.А.** Експериментальна терапія гепатопротекторами і індукторами ферментів мікросом уражень печінки. – Київ, 1996.
9. **Олійник О.В.** Фармакотерапевтична ефективність бронхолітичних засобів у хворих на хронічні обструктивні захворювання легень. – Київ, 2006.

Кандидатські дисертації:

1. **Олейник А.Н.** Влияние некоторых желчегонных и анальгезующих средств на внешнесекреторную функцию печени. – Черновцы, 1965.
2. **Сайдаковский Ю.Я.** Взаимодействие фармакологических средств и некоторые особенности их влияния при потенцированном обезболивании. – Черновцы, 1965.
3. **Романчук М.Н.** Фармакодинамика и эффективность бензацина при некоторых заболеваниях печени и желчных путей. – Винница, 1968.
4. **Дроговоз С.М.** Желчеотделительная функция печени при стафилококковой инфекции и интоксикации. – Черновцы, 1969.
5. **Гетьман И.И.** Опыт применения тримекаина и бенкаина в хирургической стоматологии. – Винница, 1969.
6. **Гарбарець М.А.** Особенности действия дегидрохолевой кислоты и оксафенамида на желчеобразование в различные сроки после резекции печени. – Киев, 1970.
7. **Лесюк И.И.** Роль коры надпочечников в регуляции желчеотделительного процесса. – Киев, 1970.
8. **Безкоровайная Н.М.** Влияние некоторых желчегонных препаратов на желчеобразовательную функцию печени. – Черновцы, 1971.
9. **Гайдуков В.А.** Желчеотделительная функция печени при экспериментальном гипо- и гипертиреозе. – Черновцы, 1973.
10. **Звершхановский Ф.А.** Некоторые показатели биохимии желчи у больных хроническим холангиогепатитом. – Черновцы, 1974.
11. **Порохняк Л.А.** Желчеотделительная функция печени при экспериментальной стрептококковой инфекции и интоксикации. – Черновцы, 1975.
12. **Даник Л.М.** Влияние селенита натрия на желчеобразование и эффективность его при дистрофии печени. – Черновцы, 1976.
13. **Глухова Л.Г.** Характер и механизм гепатотропного действия полихлорпинена. – Черновцы, 1976.
14. **Нестерович Я.М.** Эффективность витамина Е, селенита натрия и энтеральной оксигенотерапии при экспериментальной дистрофии печени. – Киев, 1979.
15. **Посохова К.А.** Эффективность липамида, оротовой кислоты, кальция пангамата, метилметионинсульфония и Д-пенициллина при токсическом поражении печени. – Киев, 1982.
16. **Сплавський О.И.** Желчеобразовательная функция печени при сахарном диабете и изменения ее в связи с лечением (клинико-экспериментальное исследование). – Киев, 1983.
17. **Марчишин С.М.** Способы выделения фенольных соединений арники горной и арники обливенной и эффективность при поражении печени. – Москва, 1983.
18. **Давыдович О.В.** Хронофармакологические особенности желчегонного действия дегидрохолевой кислоты, оксафенамида и билигноста. – Киев, 1984.
19. **Высоцкий И.Ю.** Эффективность токоферола ацетата и селенита натрия при поражении печени тетрациклином и четыреххлористым углеродом в различные сезоны года. – Киев, 1985.
20. **Шманько В.В.** Функционально-биохимическая характеристика поражения печени парацетамолом и изониазидом и их экспериментальная фармакотерапия. – Киев, 1986.
21. **Ковальчук С.Ф.** Функционально-биохимическая характеристика и экспериментальная фармакотерапия комбинированных поражений печени этиловым алкоголем и гепатотоксическими ксенобиотиками. – Киев, 1987.

22. **Мосейчук И.П.** Гепатотропные свойства растительных флавоноидов при остром и хроническом поражении печени. – Киев, 1988.
23. **Олейник А.В.** Функционально-биохимическая характеристика острого поражения печени циклофосфаном и его коррекция антиоксидантами. – Киев, 1988.
24. **Климнюк Е.В.** Функционально-биохимическая характеристика и экспериментальная фармакотерапия поражений печени, вызванных противовоспалительными средствами. – Москва, 1990.
25. **Баган Н.Ю.** Функционально-биохимическая характеристика и экспериментальная фармакотерапия тетрациклиновых поражений печени.– Киев, 1991.
26. **Оныськів Б.Е.** Поражение печени комбинированными прогестино-эстрогенными препаратами и его лекарственная профилактика. – Киев, 1991.
27. **Сливка Ю.И.** Характеристика поражения печени изониазидом, рифампицином и пиразинамидом и его экспериментальная фармакотерапия. – Львов, 1992.
28. **Табачук О.Є.** Функціонально-біохімічна характеристика комбінованих уражень печінки протитуберкульозними засобами та корекція порушень антиоксидантами. – Київ, 1993.
29. **Князевич В.М.** Корекція антиоксидантами порушень перекисного окислення ліпідів і вмісту селену в крові у хворих на хронічні ураження печінки. – Київ, 1996.
30. **Темченко О.І.** Корекція порушень імунітету та показників інтоксикації кремнієвим сорбентом (полісорбом) в комбінованому лікуванні раку яєчників III-IV стадій. – Київ, 1996.
31. **Ковальчук Н.А.** Стан кровообігу і перекисного окислення ліпідів у слизовій оболонці шлунка при гострому стресовому впливі і корекція порушень. – Київ, 1996.
32. **Білик Л.С.** Гепатотропні властивості і ефективність полісорбу, вітаміну Е і натрію селеніту за хімічних уражень печінки. – Київ, 1996.

Дисертації, які виконані під керівництвом проф. К.А. Посохової:

Докторські дисертації:

1. **Олещук О. М.** «Роль системи оксиду азоту в механізмах уражень печінки різного генезу» 14.03.04 - патологічна фізіологія. Тернопіль, 2013.
2. **Шевчук О.О.** «Обґрунтування застосування вуглецевих ентеросорбентів та препаратів гранулоцитарного колонієстимулюючого фактора для мінімізації побічних реакцій протипухлинних лікарських засобів». 14.03.05 – фармакологія. Київ, 2020.
3. **Яремчук О.З.** «Механізми дії модуляторів системи нітроген оксиду за умов експериментального антифосфоліпідного синдрому». 03.00.04 – біохімія. Київ, 2021.

Кандидатські дисертації:

1. **Олещук О. М.** «Експериментальна терапія ентеросорбентами холестатичних уражень печінки» 14.03.05 – фармакологія. Київ, 1997.
2. **Ніколаєва В. В.** «Експериментальне обґрунтування доцільності застосування донатора оксиду азоту глутаргін у та його комбінації з пірацетамом при гемічній гіпоксії» 14.03.05 – фармакологія. Київ, 2005.
3. **Бережна І. Ю.** «Ураження печінки при гемічній гіпоксії у високо- та низькостійких до нестачі кисню тварин та його фармакокорекція», 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2005.
4. **Гриців О. В.** «Вплив модуляторів синтезу оксиду азоту на прояви хронічної гіпоксії, викликані монооксидом вуглецю, та хронічної гіпоксії замкненого простору» 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2006.

5. **Плосканич Л. Й.** «Вплив попередників та блокаторів синтезу оксиду азоту на метаболічні процеси у печінці при її ішемічно-реперфузійному пошкодженні в експерименті», - Київ, 2006.
6. **Лебедєва Т. А.** «Вплив попередників та блокаторів синтезу оксиду азоту на метаболічні процеси в ушкодженному адреналіном міокарді в експерименті» 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2008.
7. **Шевчук О.О.** «Фармакологічна корекція глютаргіном та ентеросгелем ураження печінки при комбінованому застосуванні антимікобактеріальних та антиретровірусних препаратів (експериментальне дослідження)» 14.03.05 – фармакологія. Київ, 2011.
8. **Яремчук О. З.** «Особливості біохімічних процесів у печінці та нирках при експериментальному ураженні підшлункової залози та способи їх корекції» 03.00.04 – біохімія. Чернівці, 2011.
9. **Черняшова В. В.** «Патогенетичне обґрунтування застосування L-аргініну-L-глутамату та препарату супероксиддисмутази для корекції ураження печінки та нирок при експериментальному перитоніті» 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2012.
10. **Вольська А. С.** «Експериментальне обґрунтування доцільності попередження гепатотоксичної дії парацетамолу тіотриазоліном» 14.03.05 – фармакологія. Одеса, 2014.
11. **Зозуляк Н. Б.** «Вплив кверцетиновмісних сполук на стан печінки та нирок при експериментальному цукровому діабеті з ожирінням» 14.03.05 – фармакологія. Одеса, 2015.
12. **Сампара С. Р.** «Патогенетичне обґрунтування застосування модулятора синтезу оксиду азоту для корекції ускладнень гестаційного антифосфоліпідного синдрому (експериментальне дослідження)» 14.03.05 – фармакологія. Чернівці, 2015.
13. **Стечишин І. П.** «Фармакологічна корекція кверцетиновмісними препаратами ураження міокарда при експериментальному цукровому діабеті» 14.03.05 - фармакологія. Одеса, 2017.

Дисертації, які виконані під керівництвом проф. О.М. Олещук:

Кандидатські дисертації:

1. **Іванків Я.І.** – «Фармакогенетичне обґрунтування гепатопротекторної дії мелатоніну при експериментальному діабеті» за спеціальністю 14.03.04 - патологічна фізіологія. Тернопіль, 2017.
2. **Лой Г. Я.** – «Кардіопротективні ефекти препарату метформін при гіпоксії та метаболічному стресі» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Тернопіль, 2018.
3. **Фещенко Г.І.** – «Фармакологічне обґрунтування застосування екстракту хамерію вузьколистого як противиразкового засобу» за спеціальністю 14.03.05 – фармакологія. Тернопіль, 2020.

Кандидатські дисертації, які виконуються під керівництвом проф. О. М. Олещук:

1. **Дацко В.А.** «Експериментальне дослідження протекторного впливу L-орнітину L-аспартату за умов ураження печінки різного генезу».

Дисертації, які виконані під керівництвом проф. В.В. Шманька:

Кандидатські дисертації:

1. **Корильчук Т. Б.** «Порушення антиоксидантної, імунної і детоксикаційної систем організму, за умов експериментальної печінково-ниркової недостатності та шляхи їх корекції» 14.03.04 – патологічна фізіологія. Тернопіль, 2007.

2. **Чорній Н. В.** «Клінічне обґрунтування комбінованого застосування орального антисептика та гепатопротектора для лікування захворювань пародонта на тлі хронічного панкреатиту» 14.01.28 – клінічна фармакологія. Одеса, 2012 .

3. **Манащук Н. В.** «Клінічна ефективність комбінованого застосування антисептика та імуномодулятора при лікуванні захворювань пародонта у хворих з хронічними колітами різної етіології» 14.01.28 – клінічна фармакологія. Одеса, 2012.

4. **Лебідь О. І.** «Клінічна ефективність комбінованого використання антисептика та фітозбору при лікуванні захворювань тканин пародонта у підлітків з аліментарно-конституційним ожирінням» 14.01.28 – клінічна фармакологія. Одеса, 2015.

Кандидатські дисертації, які виконуються під керівництвом проф. В.В. Шманька:

1. **Котик М. І.** “Вплив поліморфізму гена Asp 299 Gly Toll - рецептора 4 на захворювання тканин пародонта у пацієнтів, які перебувають на ортодонтичному лікуванні”.

2. **Гніздох Р. В.** “Оптимізація лікування та якості життя хворих на артеріальну гіпертензію на підставі оцінки поліморфізму генів ендотеліальної NO-синтази та рецепторів ангіотензину II типу “.

3. **Дзів І. С.** “Порівняльна ефективність лікування болю в нижній частині спини різного генезу нестероїдним протизапальним препаратом та іноваційним композиційним засобом ”.

Кандидатські дисертації, які виконуються під керівництвом проф. О.О. Шевчук:

1. **Палій С. М.** «Молекулярні механізми ендотеліальної дисфункції за умов дії інгібіторів АПФ та бета-блокаторів».

2. **Іванків В. Я.** «Оцінка стресостійкості у студентів під час карантину і самоізоляції в умовах пандемії».